

ประเทศไทย: ยุติการคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรมของบริษัทฟาร์มไก่ต่อผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ศาลรวมคดีหมิ่นประมาทสองคดีที่ฟ้องโดยบริษัทธรรมเกษตร จำกัด

(กรุงเทพฯ, 18 สิงหาคม 2563) – ทางกรรไทยควรยุติการคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรม ต่อผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นการฟ้องคดีของบริษัทธรรมเกษตร จำกัด ที่ทำกิจการฟาร์มไก่ในประเทศไทย ฟอรั่ตีฟายไรท์กล่าวในวันนี้ ในวันที่ 17 สิงหาคม ศาลอาญากรุงเทพใต้ได้สั่งให้รวมคดีหมิ่นประมาททางอาญาสองจากสี่คดีที่ทางบริษัทฟ้องต่อผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนสามคน โดยศาลนัดฟังคำพิพากษาว่า จะรวมกับอีกสองคดีหรือไม่ในวันที่ 14 กันยายน 2563 หลังกำหนดนัดไต่สวนในวันที่ 24 และ 31 สิงหาคมสำหรับคดีที่สองที่เหลือ

"การไม่รับฟ้องคดีต่อผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนทั้งสามคนนี้จะยิ่งช่วยตอกย้ำพันธกิจของประเทศไทยที่มีต่อหลักการด้านธุรกิจและสิทธิมนุษยชน" เอมี สมิธ (Amy Smith) ผู้อำนวยการบริหารฟอรั่ตีฟายไรท์กล่าว "ทางการควรใช้กลไกที่มีอยู่เพื่อป้องกันไม่ให้คดีเหล่านี้เดินทางต่อไป"

ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2562 ถึงมีนาคม 2563 บริษัทธรรมเกษตร จำกัด ฟ้องหมิ่นประมาททางอาญาห้าคดีต่ออังคณา นีละไพจิตร ผู้รับรางวัลรามอน แมกไซไซปี 2562 และอดีตกรรมการสิทธิมนุษยชน พุทธณี กางกั้น ผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชนประจำประเทศไทย ฟอรั่ตีฟายไรท์ และธรรณภรณ์ สาลิผล อดีตผู้ช่วยฝ่ายสื่อสาร ฟอรั่ตีฟายไรท์ โดยคดีทั้งหมดเป็นผลมาจากการโพสต์ข้อความทางโซเชียลมีเดียของผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนทั้งสามคน เพื่อให้กำลังใจกับนักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่ต้องเผชิญกับการคุกคามโดยกระบวนการยุติธรรมด้วยการฟ้องคดีของบริษัทธรรมเกษตร จำกัด

อังคณา นีละไพจิตร และ พุทธณี กางกั้น ได้เคยไปตามนัดหมายเรียกไกล่เกลี่ยที่ศาลกำหนด ก่อนการไต่สวนมูลฟ้องคดีของตนเอง แต่ธรรมเกษตรปฏิเสธกระบวนการไกล่เกลี่ยของศาลดังกล่าว

ในวันที่ 4 สิงหาคม ที่ผ่านมา ศาลอาญากรุงเทพใต้ได้ไต่สวนมูลฟ้องต่อ สำหรับคดีแรกที่ธรรมเกษตรฟ้องอังคณา แต่ยังไม่แล้วเสร็จ โดยกำหนดนัดไต่สวนครั้งต่อไป ในวันที่ 3 และ 9 พฤศจิกายน 2563

ในวันที่ 17 สิงหาคม ศาลอาญากรุงเทพใต้ยกคำร้องของทนายความในคดี ธรรณภรณ์ สาลิผล ที่ขอให้ศาลยกฟ้องตามมาตรา 161/1 อย่างไรก็ดี ศาลเห็นชอบให้รวมคดีนี้ของธรรณภรณ์เข้ากับคดีที่ฟ้อง พุทธณี กางกั้น คดีแรก เข้าด้วยกัน โดยเรียกพุทธณี เป็นจำเลยที่ 1 และธรรณภรณ์ เป็นจำเลยที่ 2 โดยศาลมีกำหนดพิจารณาว่า จะอนุญาตให้นำเอาคดีที่สองที่มีการฟ้องต่อ อังคณา นีละไพจิตร และ พุทธณี กางกั้น เข้ามารวมกับคดีแรกของพุทธณี หรือไม่ ในวันที่ 24 และ 31 สิงหาคมตามลำดับ และศาลกำหนดนัดคดีแรกของพุทธณี ในวันที่ 14 กันยายน เพื่อรับทราบผลของคดีทั้งสองว่าจะอนุญาตให้นำคดีทั้งสองคดีดังกล่าวให้รวมกับคดีเมื่อวานนี้หรือไม่

ทางบริษัทกล่าวหาว่า ข้อความที่โพสต์เหล่านี้ ละเมิด มาตรา 326 และ 328 ประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกิน 200,000 บาท ต่อหนึ่งกรรม อังคณาถูกฟ้องทั้งหมดสี่กรรม พุทธณีถูกฟ้องทั้งหมด 21 กรรม และธรรณภรณ์ถูกฟ้องทั้งหมด 5 กรรม

[มูลนิธิศูนย์ข้อมูลชุมชน](#) รับเป็นผู้ว่าความให้กับผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนทั้งสามคนที่ถูกบริษัทธรรมเกษตร จำกัดดำเนินคดี

นับแต่เดือนมกราคม 2563 ศาลได้พิจารณาคดี รวมทั้งให้ยกฟ้องหรือตัดสินในลักษณะที่เป็นประโยชน์ต่อจำเลยไปอย่างน้อยเจ็ดคดีที่ฟ้องโดยบริษัทธรรมเกษตร จำกัด โดยล่าสุดเมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม ศาลแพ่งกรุงเทพใต้พิจารณาคดีให้ยกฟ้องคดีต่อบริษัทวอยซ์ทีวี โดยก่อนหน้านี้บริษัทธรรมเกษตร จำกัดฟ้องคดีต่อสำนักข่าวดังกล่าว เนื่องจากรายงานข่าว

สภาพการใช้แรงงานในฟาร์มของบริษัท ในวันที่ 16 กรกฎาคม ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนให้ยกฟ้องในชั้นใต้สวนมูลฟ้องคดีหมิ่นประมาททางอาญาต่อ [งามศุภร์ รัตนเสถียร](#) อาจารย์ด้านสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา ซึ่งถูกฟ้องเนื่องจากสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล โพสต์โซเชียลมีเดีย ในวันที่ 8 มิถุนายน ศาลอาญากรุงเทพยกฟ้องคดีต่อ [น่าน วิน และสุภาวีวรรณศิริ](#) นักปกป้องสิทธิมนุษยชนในคดีหมิ่นประมาททางอาญา เนื่องจากการทำกิจกรรมร่วมกับฟอรัมที่ฟายไรท์ ในวันที่ 24 มีนาคม ศาลจังหวัดสระบุรียกฟ้องคดีอาญาอีกหนึ่งคดีต่อ [น่าน วิน และสุภาวีวรรณศิริ](#) ซึ่งทางบริษัทกล่าวหาว่า [น่าน วิน](#) ให้การเท็จต่อศาลในคดีพิพาทด้านแรงงานก่อนหน้านั้น ระหว่างบริษัทธรรมเกษตร จำกัด กับคนงานของตน ในวันที่ 18 มีนาคม ศาลแขวงจังหวัดลพบุรียกฟ้องในชั้นใต้สวนมูลฟ้องคดีอาญาในลักษณะเดียวกันที่ทางบริษัทธรรมเกษตร จำกัดฟ้องอดีตคนงานสามคน และ [สุภาวสินี แก้วเหล็กไหล](#) ผู้ประสานงานเครือข่ายแรงงานข้ามชาติ ซึ่งถูกกล่าวหาว่าให้การเท็จเกี่ยวกับสภาพการทำงานในฟาร์มของบริษัทธรรมเกษตร จำกัด

นับแต่ปี 2559 บริษัทได้ฟ้องอย่างน้อย 37 คดีต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน 22 คน

ในวันที่ 10 มีนาคม 2563 คณะผู้เชี่ยวชาญขององค์การสหประชาชาติได้มี [จดหมาย](#) ถึงรัฐบาลไทย แสดงข้อกังวลต่อกรณี “บริษัทธรรมเกษตร จำกัดยังคงคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรมต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน แรงงานข้ามชาติ ผู้สื่อข่าว และนักวิชาการ ที่ออกมาประณามสภาพการทำงานที่เอาเปรียบต่อแรงงานข้ามชาติในฟาร์มไก่ของบริษัทไทยแห่งนี้”

[รายงาน](#) การค้ามนุษย์ของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ปี 2563 ที่ตีพิมพ์เผยแพร่เมื่อเดือนกรกฎาคม 2563 เน้นย้ำข้อกังวลเกี่ยวกับการใช้กฎหมายหมิ่นประมาททางอาญาของไทยว่า “กฎหมายหมิ่นประมาททางอาญาของรัฐบาล ยังคงถูกใช้เพื่อเปิดโอกาสให้บริษัทฟ้องคดีอาญาต่อผู้ตกเป็นเหยื่อและผู้ทำงานสนับสนุนพวกเขา”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ค้ำประกันสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก เช่นเดียวกับข้อ 19 แห่งกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights - ICCPR) ซึ่งไทยเป็นรัฐภาคี [แผนปฏิบัติการแห่งชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน](#) มีเนื้อหาครอบคลุมการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน จากการฟ้องคดียุทธศาสตร์เพื่อต่อต้านการมีส่วนร่วมสาธารณะ (SLAPP) โดยถือเป็นประเด็นสำคัญ

ในปี 2561 สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 161/1 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งอนุญาตให้ศาลสามารถยกฟ้องคดีและห้ามการฟ้องซ้ำ กรณีที่การฟ้องคดีของเอกชนนั้นเป็นการ “ฟ้องคดีโดยไม่สุจริตหรือโดยบิดเบือนข้อเท็จจริง เพื่อกลั่นแกล้งหรือเอาเปรียบจำเลย” อย่างไรก็ตาม ศาลยังคงเดินหน้ารับฟ้องคดีที่บริษัทธรรมเกษตรฟ้องนักปกป้องสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนต่อไป

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดต่อ

Amy Smith, Executive Director, Fortify Rights

+66 87 795 5454 (Thailand)

Email: amy.smith@fortifyrights.org

Twitter: [@AmyAlexSmith](https://twitter.com/AmyAlexSmith), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)

Matthew Smith, Chief Executive Officer, Fortify Rights

+66 85 028 0044 (Thailand; WhatsApp)

Email: Matthew.Smith@FortifyRights.org

Twitter: [@matthewsmith](https://twitter.com/matthewsmith), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)